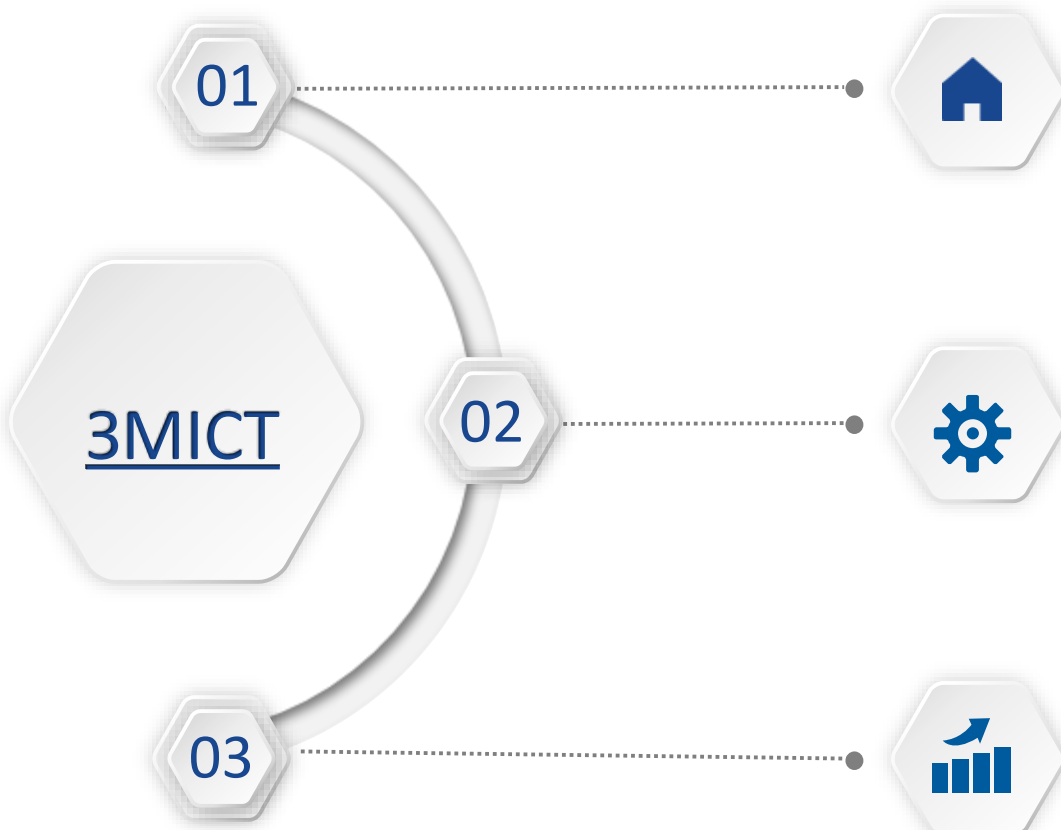

Міністерство
фінансів
України

Круглий стіл на тему:

***«Запровадження національної
сертифікації внутрішніх аудиторів і
організація навчання для їх
підготовки»***

- загальна характеристика системи контролю в сфері державних фінансів в Україні

- нормативне та методологічне забезпечення у сфері ДВФК

- створені передумови для запровадження національної сертифікації внутрішніх аудиторів

- організація та проведення навчання за програмою підготовки до сертифікації

- постійне підвищення кваліфікації внутрішніми аудиторами

Міністерство
фінансів
України

Система контролю у сфері державних фінансів в Україні (1/2)

**Державний
зовнішній фінансовий
контроль**

**Державний внутрішній
фінансовий контроль**

**Державний
фінансовий контроль**

Внутрішній
контроль

Внутрішній
аудит

Центральний
підрозділ
гармонізації

Законодавчі засади діяльності

- Конституція України (ст.98)
- Бюджетний кодекс (ч.2 ст.26, ст.110)
- ЗУ «Про Рахункову палату»

Організаційно та функціонально
незалежний

- Бюджетний кодекс (ч.3 ст.26)
- Постанова КМУ №1001
- Постанова КМУ №1062

Формування та реалізацію політики ДВФК
забезпечує Мінфін

- Бюджетний кодекс (ст.113)
- ЗУ «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю»

Формування та реалізацію
політики ДФК забезпечує Мінфін

Уповноважені органи

Рахункова палата

**Керівник
державного
органу**

**Підрозділи ВА
в державних
органах**

**Мінфін
(Департамент
гармонізації ДВФК)**

Держаудитслужба

Комплекс заходів, що
застосовуються керівником
для забезпечення
дотримання законності та
ефективності використання
коштів, досягнення
результатів

Діяльність, спрямована на
удосконалення системи управління,
внутрішнього контролю, запобігання
фактам незаконного, неефективного,
нерезультативного використання
коштів, виникненню помилок чи
недоліків

Нормативно-правове та
методологічне
забезпечення ВК і ВА,
оцінка функціонування
систем ВК і ВА

Міністерство
фінансів
України

Система контролю у сфері державних фінансів в Україні (2/2)

Рахункова палата

**Державний внутрішній
фінансовий контроль**

Внутрішній контроль

Внутрішній аудит

Держаудитслужба

Основний інструментарій

Здійснення:

- фінансового аудиту
- аудиту ефективності
- експертизи
- аналізу та інших контрольних заходів

Передбачає:

- визначення внутрішніх правил, політик і процедур
- розподіл повноважень та чітке визначення обов'язків
- здійснення управління ризиками
- встановлення заходів контролю
- інформаційний та комунікаційний обмін
- здійснення моніторингу

Передбачає:

- здійснення внутрішніх аудитів
- надання незалежних висновків і рекомендацій

Здійснення:

- державного фінансового аудиту
- інспектування (ревізії)
- перевірки закупівель
- моніторингу закупівель

Підзвітність

Верховна Рада України

Керівник державного органу

Кабінет Міністрів України,
Міністерство фінансів України

Міністерство
фінансів
України

Впровадження ДВФК в Україні

Україна перебуває у процесі впровадження ДВФК відповідно до зобов'язань, взятих в рамках реалізації Угоди про асоціацію

Згідно з ст. 347 Угоди сторони обмінюються інформацією, досвідом, найкращою практикою та здійснюють інші заходи щодо подальшого розвитку системи ДВФК шляхом гармонізації з міжнародно визнаними стандартами та методологіями, а також найкращою практикою ЄС щодо внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах

Міністерство
фінансів
України

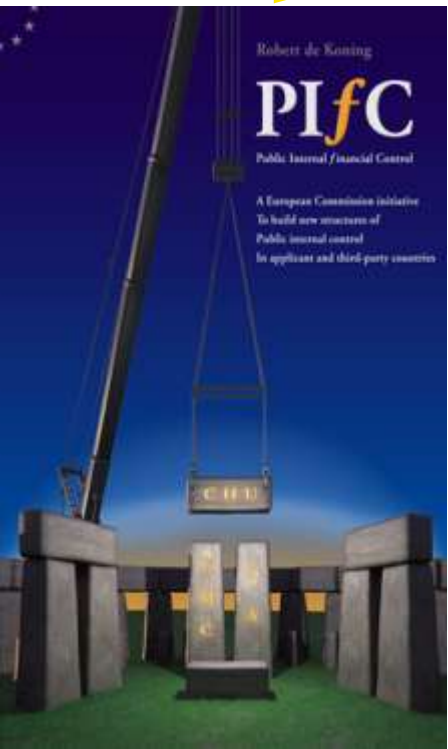
ДВФК..... що це?

01

- Концепція, розроблена Європейською Комісією як модель, щоб допомогти державним установам у перебудові середовища внутрішнього контролю і оновлення систем контролю відповідно до міжнародних стандартів і найкращої практики ЄС

02

Ця концепція допомагає організувати механізми управління, для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності відповідної установи

Міністерство
фінансів
України

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 26 Бюджетного кодексу України Контроль та аудит у бюджетному процесі

Внутрішнім контролем є комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління

Внутрішнім аудитом є діяльність, спрямована на удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, та яка передбачає надання незалежних висновків і рекомендацій.

Бюджетним кодексом України встановлено основні засади організації та здійснення внутрішнього контролю, управлінської підзвітності керівників бюджетних установ, внутрішнього аудиту, а також контролю за їх станом

(статті 20, 21, 22, 26, 28, 46, 48, 49, 56, 58, 60, 111 і 113 Бюджетного кодексу), а також близько 100 актів, прийнятих для імплементації положень Бюджетного кодексу

Стратегія реформування системи управління державними фінансами та План заходів з її реалізації

визначає подальші заходи з підвищення рівня управлінської підзвітності та ефективності внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту в органах влади

Основні засади здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів

Постанова Уряду від 12.12.2018 № 1062

Методичні рекомендації з організації внутрішнього контролю
наказ Мінфіну від 14.09.2012 № 995

Порядок здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів ВА

Постанова Уряду від 28.09.2011 № 1001

Стандарти внутрішнього аудиту

Наказ Мінфіну від 04.10.2011 № 1247

Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту

Наказ Мінфіну від 29.09.2011 № 1217

Порядок оцінки функціонування системи внутрішнього аудиту

Наказ Мінфіну від 03.05.2017 № 480

Звітність про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту

Наказ Мінфіну від 27.03.2014 № 347

Міністерство
фінансів
України

Методологічне забезпечення у сфері ДВФК

Посібник з організації внутрішнього контролю

Методологічні вказівки з внутрішнього аудиту в державному секторі України

Ризик-орієнтоване планування діяльності з внутрішнього аудиту

Моделі для порівняння (референтні моделі) та аналіз даних

Внутрішній аудит ефективності

Інструментарій внутрішнього аудиту

Оцінка якості внутрішнього аудиту в державних органах

Роль внутрішнього аудиту в управлінні ризиками

Модель загальних компетенцій, навиків та знань

Методологічні вказівки з внутрішнього аудиту в державному секторі України

Ризик-орієнтоване планування діяльності з внутрішнього аудиту

«Моделі для порівняння (референтні моделі) та аналіз даних»

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ:
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Методичний посібник
(редакція 2023 року)

ІНСТРУМЕНТАРІЙ
ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

посібник для керівників організацій державного сектору

Оцінка якості
внутрішнього аудиту
в державних органах

методичний посібник

МІН
ФІН
Центральний
підрозділ
гармонізації

МОДЕЛЬ
ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ, НАВИКІВ ТА ЗНАНЬ

Київ, 2020

Стратегічні напрями розвитку державного внутрішнього фінансового контролю в Україні

МЕТА

посилення управлінської підзвітності на всіх рівнях
державного сектору, підвищення ефективності
внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в
державних органах

1) впровадження внутрішнього контролю,
спрямованого на посилення
відповідальності керівників за управління і
розвиток установи в цілому

2) посилення ефективності,
спроможності та незалежності
внутрішнього аудиту

3) підвищення інституційної
спроможності Центрального
підрозділу гармонізації

Міністерство
фінансів
України

НАЦІОНАЛЬНА СЕРТИФІКАЦІЯ ВНУТРІШНІХ АУДИТОРІВ

Запровадження з 2023 року
**безкоштовної добровільної
національної сертифікації**
працівників підрозділів
внутрішнього аудиту
(*постанова Уряду від
12.01.2022 № 12*)

Сертифікація передбачає
складення працівником
підрозділу **кваліфікаційного
іспиту**. За результатами
успішного складення іспиту
видається сертифікат

Передбачена **можливість
підвищення посадових окладів
працівників** підрозділів
внутрішнього аудиту, які пройшли
сертифікацію, **до 30% у межах
фонду оплати праці*** за рішенням
керівника державного органу

Результати проходження сертифікації
працівником підрозділу можуть **враховуватися**
керівником державної служби під час:

- просування його по службі
- встановлення стимулюючих виплат
- застосування заохочень

Порядок проведення сертифікації внутрішніх аудиторів (наказ
Мінфіну від 18.05.2022 № 144) визначає:

- етапи проведення сертифікації;
- підходи до формування Сертифікаційної комісії та її повноваження;
- модулі рекомендованої програми для підготовки до сертифікації;
  - процедуру проведення кваліфікаційного іспиту;
- вимоги щодо постійного підвищення кваліфікації сертифікованими внутрішніми аудиторами (не менше 30 годин на рік).

ПРОВЕДЕНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ:

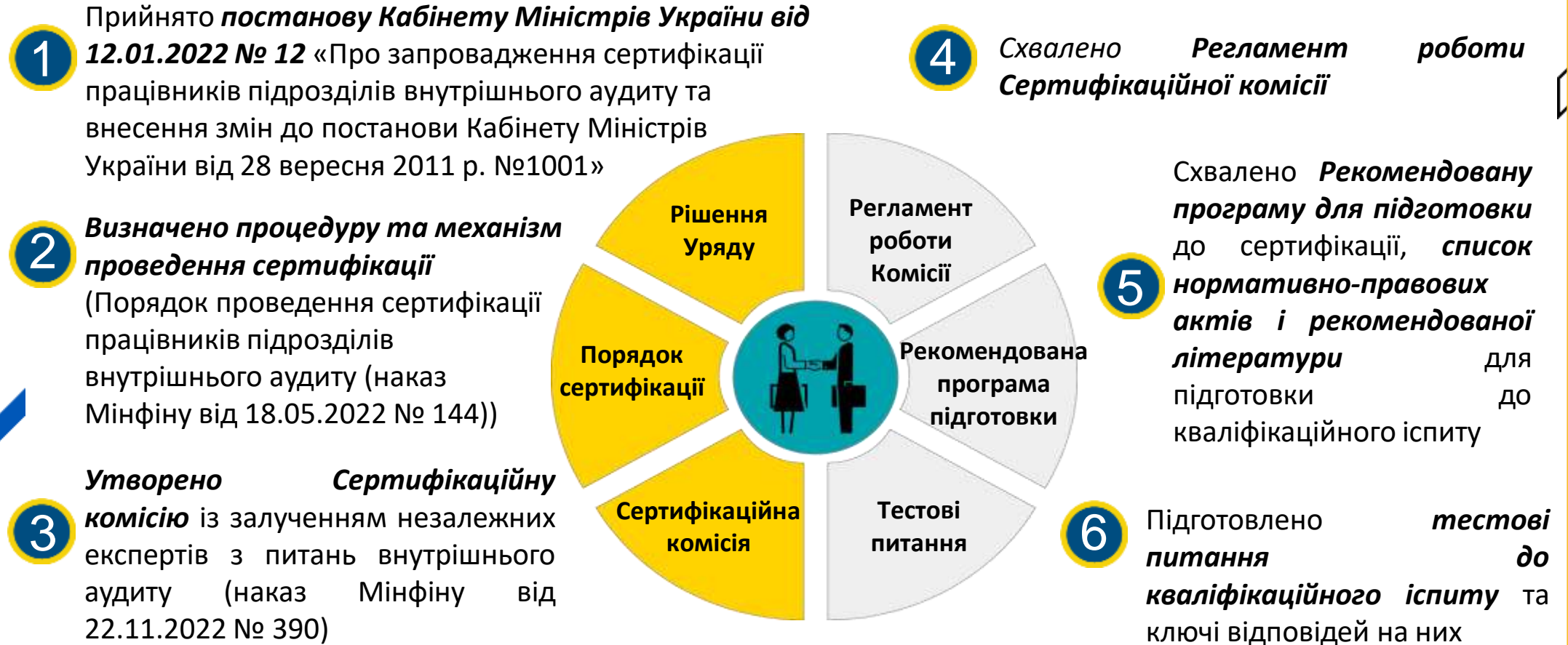
- утворено Сертифікаційну комісію, затверджено її персональний склад (наказ Мінфіну від 22.11.2022 № 390);
- проведено 5 засідань Сертифікаційної комісії;
- схвалено Регламент роботи Сертифікаційної комісії;
- розроблено Рекомендовану програму для підготовки працівників підрозділів внутрішнього аудиту до сертифікації, список нормативно-правових актів і рекомендованої літератури для підготовки до іспиту.

* Зазначена норма тимчасово не застосовується в 2023 році (у зв'язку із фінансовими обмеженнями, пов'язаними із введенням в Україні воєнного стану)

Створені передумови для запровадження національної сертифікації внутрішніх аудиторів:

Міністерство
фінансів
України

Структура рекомендованої програми підготовки до кваліфікаційного іспиту:

Основи внутрішнього аудиту
(нормативно-правове регулювання діяльності з внутрішнього аудиту в Україні; міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (IPPF), підготовлені Інститутом внутрішніх аудиторів (IIA); етичні принципи професійної діяльності з внутрішнього аудиту)

Система державного внутрішнього фінансового контролю (загальна концепція державного внутрішнього фінансового контролю, його складові та їх характеристика; роль внутрішнього аудиту; внутрішній контроль та управління ризиками)

Методика роботи внутрішнього аудиту
(управління функцією внутрішнього аудиту, планування діяльності з внутрішнього аудиту, планування та виконання аудиторського завдання, звітування про результати внутрішнього аудиту, оцінка якості внутрішнього аудиту)

Навички та техніки внутрішнього аудиту (кількісні та якісні методи (статистичні методи, аналітичний огляд, опитувальники, інтерв'ю, побудова блок-схем, аналіз причинно-наслідкових зв'язків, IT-інструменти))

Управління державними фінансами та бухгалтерський облік у державному секторі
(середньострокове бюджетне планування, управління фінансовими ризиками, система публічних закупівель, застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, складання фінансової звітності)

Міністерство
фінансів
України

Організація та проведення навчання за програмою підготовки до сертифікації

Організація та проведення навчання здійснюється Мінфіном на безоплатній основі та/або закладами освіти, установами, організаціями, які мають право надавати відповідні послуги.

Участь у навчанні за рекомендованою програмою підготовки є добровільною

Готовність долучитися до навчання висловили 9 закладів вищої освіти (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Державний торговельно-економічний університет, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Державний податковий університет, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Ужгородський національний університет, Західноукраїнський національний університет, Сумський державний університет, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Сертифіковані внутрішні аудитори щороку, починаючи з наступного року після отримання сертифіката, проходять підвищення кваліфікації (тривалістю не менше 30 годин) та до 31 грудня відповідного року подають до Мінфіну інформацію за встановленою формою.

НАВЧАННЯ В РАМКАХ ПРОХОДЖЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ

Організація та проведення навчання за рекомендованою програмою підготовки до сертифікації

Сертифіковані внутрішні аудитори щороку проходять навчання з питань внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю, бухгалтерії, основних напрямів роботи державного органу, зокрема шляхом:

- підвищення кваліфікації;
- стажування;
- самоосвіти.

З урахуванням вимог постанови Уряду від 06.02.2019 №106.

Міністерство
фінансів
України

